

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Dodatek powieściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drweca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,— zł z doręczeniem 1,19 zł miesięcznie. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet. Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 5 groszy, na stronie 3-linowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy. Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druki wydawnictwa: „Drweca“ Sp. z o. p. w Nowemmieście.

Redaktor odpow.: w zast. W. Stawicki w Nowemmieście.

Nr. 80

Nowemiasto-Pomorze, Sobota dnia 11 lipca 1925.

Rok V

Powódź i strajk rolny to dwa straszne widma.

Zyjemy od dłuższego czasu wśród trudnej bardzo Sytuacji gospodarczej.

Nieudane zeszłoroczne żniwa, zastój w przemyśle, spowodowany brakiem gotówki zmniejszyły znacznie nasz wywóz zagranicę, a zwiększyły wewóz do kraju i spowodowały pasywny bilans handlowy groźny niezmiernie dla zamierzonej sanacji skarbu, a zdolny nią zachwiać całkowiec. W tem ciężkiem położeniu jako promienna gwiazda zbawcza przyświecała nam nadzieja świetnie się zapowiadających żniw. — One miały być tą główną deską ratunku z ciężkiego nader położenia. Tą nadzieją pocieszał premier Grabski z trybuny sejmowej wybrańców narodu, nią pokrzepiali upadającego ducha narodu gazety, a potem pocieszaliśmy się wszyscy wzajemnie: „niech tylko nadejdą żniwa, a po nich to już nam będzie lepiej i raźniej i swobodniej, odetchniemy sobie. — Wywieść ponich będziemy zdolni tyle zboża, że rychło nasz eksport przewyższy import, a nasz bilans handlowy z biernego odrazu przemieni się w czynny“. — Aż tu jak grom z pogodnego nieba spada na nas hiobowa wieść, że wezbrane rzeki i rzeczki górskie Małopolski wylawszy na szerokich przestrzeniach zalały nie tylko całe obszary skoszonych łąk unosząc ze sobą niespójnięte jeszcze siana i koniczyny, ale także rozległe łany bujnego żyta, złotokłosej pszenicy i innych zbóż, niweczając owoc, mozolnej pracy rolnika i nadzieję z nim złączoną nie tylko zainteresowanych rolników, ale i kraju całego.

Jeszcze cała pełnia rozmiarów klęski nam nieznaną. Bądź co bądź tyle jest pewno, że straty materialne są wielkie, że zmniejszyła się pojemność eksportu zboża, bo trzeba będzie pomóc poszkodowanym powodzią.

Oprócz pomocy w naturaljach t. j. w zbożu, będzie trzeba powodzią dotkniętą ludność wesprzeć pieniężnie, co znów odbić się może dotkliwie na równowadze budżetowej.

Niedość atoli jednej biedy, jeszcze druga, bodaj gorsza szczyrzy ku nam swe złowrogie kły. — Wisi nad nami widmo strajku rolnego. — Dnia 20 marca 1925 r. Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza we Warszawie wydała orzeczenie, którem czuli się pokrzywdzeni pracownicy rolni. Już na wiosnę skutkiem tego powstał propagowany przez socjalistów strajk, który atoli dzięki usunięciu się od niego wszystkich pod sztandarem narodowym stojących robotników powszechnego charakteru nieprzybrał i ostatecznie zlikwidowany został. W ostatnich tygodniach wszczęto ze strony Związku robotników rolnych i leśnych starania o rewizję owego orzeczenia. — W dniu 1 lipca br. na wniosek Z. Z. P. w gmachu Województwa Poznańskiego pod przewodnictwem przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej odbyły się pertraktacje pomiędzy pracodawcami i pracownikami. Dwudniowe obrady niestety nie doprowadziły do porozumienia i układy zostały rozbite, skutkiem czego ze strony Z. Z. P. wydano komunikat, w którym się zaznacza, iż następstwem zerwania pertraktacji strajk w rolnictwie stał się nieunikniony. A jednak do strajku za żadną cenę dojść nie powinno. — Strajk rolny w obecnym czasie miałby nieobliczalne następstwa. — Zmarnowanie żniwa na polu, tej jedynej możliwości poprawienia naszego życia gospodarczego — oraz głównego środka utrzymania tylu milionów rodaków, to byłoby zbrodnią. — Nie będąc w tajemniczeni w bieg i tok pertraktacji, nie możemy osądzić, po czyjej stronie wina. Niezawodnie racji potroszę ma każda strona. — Rolnika położenie nie przedstawia się zbyt różowo.

Dochody z roli z biedą pokrywają potrzebne wydatki najroznorodniejsze do czego jeszcze dochodzi brak kredytu. Ale i wobec robotnika argument, że dziś więcej zarobią niż przed wojną — nie wytrzymuje krytyki, bo i jego wydatki na rozmaite niezbędne potrzeby życiowe jak ubiór, obuwie itd. przewyższają przedwojenne kilkakrotnie. Ale właśnie względ na to, że sytuacja jednych i drugich jest trudna, winien powodować obie strony do wzajemnego wyrozumienia i ustępstw. — Strajk żadnej stronie korzyści nie przyniesie, a krajowi nieobliczalne następstwa.

Dla tego i Rząd i całe społeczeństwo powinno wywrzeć nacisk na jedną i drugą stronę, by je skłonić do wzmocnienia pertraktacji, do wzajemnych ustępstw i do zawarcia ugody. Mamy przecież nadzieję, że nie chęć postawienia za wszelką cenę na swoim, choćby

nie wiem co się stało, ale zdrowy rozsądek i instynkt samozachowawczy, a przede wszystkim wzgląd na dobro ogółu i gorące umiłowanie Ojczyzny weźmie górę i zwycięży.

Powódź pod Warszawą zatrzymała się.

Warszawa, 6. 7. Powódź tegoroczna dorównała na górnej Wiśle powyżej Sandomierza co do wysokości stanu wody powodzi z r. 1903, szkody jednak wyrządzone przez nią będą o ile to można ocenić na podstawie dotychczasowych urywkowych doniesień — mniejsze, aniżeli należało oczekiwać. Przyczyniło się do tego ukończenie wałów ochronnych w najbardziej zagrożonych miejscach i skuteczna ich ochrona przy pomocy wojska i ludności miejscowej.

Powódź w Toruniu.

Stan wody w Wiśle pod Toruniem wynosił dziś rano (wtorek 7 lipca) o godz. 11+4.71. Woda stale przybiera, kulminacja przejdzie pod Toruniem dziś przed północą przy wodostanie +5.30. Woda zalała Kępę Bazarową i odcięła dostęp do mostu pontonowego, skutkiem czego przewóz przez Wisłę został unieruchomiony. Na prawym brzegu Wisły woda zalała obydwa dolne tory kolejowe, ogrody w pobliżu Kępy Wiesego — pod wodą.

Na Rudaku zboża i ziemniaki zatopione. W miejs-

cowościach Otłoczyn, Karczemka i Brzoza, Wisła wystąpiła z łożyska i zalała obszary na lewo od drogi Toruń — Ciechocinek. Zabudowania są zagrożone, droga Karczemka — Otłoczyn częściowo zalana.

Po powodzi.

Warszawa, 7. 7. Wojewoda warszawski Sołtan w wywiadzie z przedstawicielem „Przeglądu Wieczornego“ stwierdził, że Wisła w dolinie Wilanowa zajęła około 1000 ha. ziemi, w tem około 40 ha. zasiewów, w powiecie grójcekim 400 ha. w tem sto kilkadziesiąt zasiewów a w powiecie sochaczewskim nieco mniej. Ogólne liczby strat niepodobna dotąd obliczyć. Stworzono komitet pomocy pod przewodnictwem wojewody Sołtana. Do komitetu wchodzi przedstawiciele administracji samorządu i społeczeństwa.

Kolonja polska w Clevelandzie w Stanach Zjednoczonych opodatkowała się na rzecz powodzi w Polsce. Prawdopodobnie robotnicy poświęcą jednodzienny swój zarobek.

Wisła przerwała tamę pod wsią Czarnowem.

Czarnowo, 9. 7. Dziś rano o godz. 4-tej wezbrane fale Wisły zerwały służę pod wsią Czarnowem na prawym brzegu Wisły naprzeciw Solca, ruszyły tamę na przestrzeni 30 metr. Przez wyrwę wpadła woda na pola, położone po prawej stronie tamy i zalała obszar

pól na przestrzeni około 8 kilometrów, aż do wsi Toporzyska.

Woda zalała pola uprawne i ogrody we wsi Czarnowie i Toporzyskach.

W sprawie strajku odbędzie się głosowanie.

Jak donoszą niektóre gazety w sprawie strajku rolnego odbędzie się głosowanie wśród robotników

rolnych, którzy sami mają oświadczyć, czy chcą się przyłączyć do strajku lub nie.

Na tropie wielkiej szajki szpiegowskiej.

Władze policyjne odkryły szeroko rozgałęzioną organizację szpiegowską. — Organizatorem tejże był niejaki Ilinicz pochodzący z Ukrainy. Był oficerem rosyjskim kiedy upadł w roku 1919 Demkin, on schronił się do Wilna i służył Polsce jako wywiadowca o siłach i zamiarach bolszewickich.

Przy poparciu wysokich wileńskich kół otrzymał koncesję na otwarcie jakiejś instytucji, zmieniając ją potem na dom gry hazardowej. — Tutaj rozpoczęła się jego akcja szpiegowska. — Do domu gry zwabiono oficerów, upijano ich i wyludzano od nich rozmaite tajne sprawy służbowe. —

W związku z aferą szpiegowską Ilinicza aresztowały władze niejakiego Aleksandra Lamche b. Krechowiaka i b. oficera rezerwy. Jako kurjer służyła szajce szpiegowskiej Marja Stokowska, zawodowy szpieg, umyślnie sprowadzony z Paryża, funkcjonująca w Warszawie jako nauczycielka języka francuskiego. Aresztowano również niejakiego Konstantego Steinerta, pochodzącego

z Ameryki, b. żołnierza armji Hallera, przemysłowca b. wydawcę pornograficznego „Erotikonu“, właściciela spółki dorożek samochodowych, serdecznego przyjaciela Ilinicza. Jedną z dorożek samochodowych służyła szajce za teren spotkania, odbierania i składania raportów, wszelkich rozmów i komunikowania się między sobą. Szofera dorożki samochodowej aresztowano.

Ilinicz miał i aspiracje wydawnicze. I tak wydawał z Tadeuszem Kruk-Strzeleckim, kapitanem defensywy tygodnik „Przedwiośnie“, organ mocno komunizujący. Ilinicz pracował na rzecz jednego z państw ościennych. Ilinicz domagał się od swych agentów dostarczania mu dokumentów mobilizacyjnych i dotyczących wogóle spraw wojskowych i obrony państwa.

Ilinicz płacił wysokie sumy za dostarczenie mu dokumenty, dając za dokument bez wahania 20.000 zł. Afera ta zatacza coraz szersze kręgi i spodziewane są dalsze aresztowania.

Przygotowania komunistyczne.

Warszawa, 8. 7. Centralny Komitet Wykonawczy Białoruskiej Partji Komunistycznej otrzymał od Komitetu moskiewskiego zlecenie urzędzenia w Polsce w dniu procesu Łańcuckiego dnia próby komunistycznej w Polsce. W tym celu wyasygnowano 2.000.000 rubli

złotych. Mają być zorganizowane strajki i manifestacje komunistyczne w Wilnie, Warszawie i Białymstoku. Do akcji czynnej komunistyczne nawet te, które się dotąd maskują.

Spis ludności w Niemczech.

Berlin. Wynik spisu ludności w Niemczech według prowizorycznego obliczenia wynosi 62.500.000

bez zagłębia Saary. Z zagłębiem Saary liczba ludności wynosiłaby 63.500.000.

W Gdańsku odbyć się ma kongres katolicki,

ale i tenże ma zadokumentować niemiecki charakter Gdańska.

Gdańsk. Tutejszy organ centrowy „Volksblatt“ zamieszcza dzisiaj odezwę, zapowiadającą na dzień 6-go września rb. kongres katolicki z obszaru w. m. Gdańska i przyległych terenów. Dziwnem jest, że pomimo tego, iż przeważną część ludności katolickiej w. m. Gdańska stanowią Polacy, w komitecie kongresu,

któremu przewodniczy biskup O. Rührko, nie zasiada ani jeden Polak. Inicjatorzy kongresu starają się nadać temu kongresowi charakter niemiecki. To też ludność polska wstrzyma się zapewne od udziału w tym kongresie, rzekomo ogólnokatolickim, a w rzeczywistości niemieckim.

Tajemnicze narady i konszachty sowiecko-niemieckie w Berlinie.

Gdańsk, 7. 7. Ze źródeł miarodajnych donoszą, że w Berlinie znajduje się obecnie Radek, który przebywa incognito. W berlińskim lokalu sowieckiej reprezentacji odbywają się obecnie narady, w których uczestniczą Radek, Stresemann i von Schubert, kierownik wydziału

politycznego ministerjum spraw zagranicznych. W Berlinie bawił również Krasin, który odjechał do Londynu i Paryża. Oczekiwany jest również przyjazd do Berlina Rakowskiego.

Bestje w ludzkim ciele. — Tortury bolszewickie.

Warszawa. Według wiadomości nadesłanych z Mińska poddano porwanego przed kilku dniami oficera K. O. P. p. Rondonińskiego torturom. Tortury są

ostatnim bolszewickim wynalazkiem dla wydobycia zeznań. Por. Rondonińskiemu wbijano szpilki za paznokcie, podpalano podeszwy żelazem gorącym itd.

Krwawa walka z bolszewikami o cudowny obraz prawosławny.

Szeffa bolszewickiego G. P. U. rozerwano w kawałki.

Wilno, 5. 7. Z Mińska donoszą: W Mohylewie silne wrażenie wywołało krwawe zajście w miejscowości Druć, gdzie w monasterze znajduje się cudowny obraz. Oddział Komsomolców rzucił się na obraz, niesiony podczas procesji i chciał go zniszczyć. Tłum otoczył komsomolców i rozpoczął z nimi walkę. Wnet ludność całego miasta wzięła udział w walce z kom-

somolcami. Komsomolcy, uzbrojeni w rewolwery oddali liczne strzały do tłumu, zostali jednak rozproszeni. Na sztuki został poszarpany szef miejscowości GPU Woronko i kilku członków jacejki. Krwawe strzępy ich ciał kobiety wywlekły za miasto. Z pośród ludności 2 osoby zabite, kilkanaście rannych.

Anglii grozi strajk górniczy.

Londyn, 6. 7. Wzrasta tu zainteresowanie sprawą konfliktu między górnymi i przedsiębiorcami. Rada gabinetowa na wczorajszym swem posiedzeniu zajmowała się krytycznym położeniem górników i uchwaliła zaprosić przedsiębiorców i górników na wspólną konferencję, celem doprowadzenia do ugody. Reprezen-

tanci Związku kolejarzy, robotników transportowych i zajętych przy budowie maszyn oświadczyli, że górnicy mogą liczyć przy ewentualnej akcji przeciw przedsiębiorcom, na poparcie wymienionych związków zawodowych.

Zatarg między rządem czeskim a Watykanem.

Praga, 9. 7. Potwierdza się wiadomość, że wyjazd nuncjusza papieskiego z Pragi nastąpił na rozkaz Kurji Apostolskiej jako znak protestu przeciw sposobowi urzędowania uroczystości Hussa pod protektorem Masaryka i min. spraw zagranicznych. Sposób ten ubliża nuncjuszowi i wszystkim katolikom. Nuncjusz

wręczył Beneszowi telegram, w którym Kurja Apostolska wzywa go do natychmiastowego opuszczenia Pragi. „Bohemja“ dowiaduje się, że wyjazd nuncjusza ma znaczenie zerwania oficjalnego stosunku między kurją a rządem czeskim poczem pisze, że jest na czasie przeprowadzenie separacji Kościoła od państwa.

Świątokradztwo w bazylice św. Piotra w Rzymie.

Rzym, 4. 7. Miasto jest nadzwyczajnie rozgorączkowane wielką sensacyjną kradzieżą, jakiej dokonano w kościele św. Piotra. Mianowicie złodzieje przez podłogę wdarli się do zakrystji i skradli wielką ilość najróżnorodniejszych klejnotów i świętości, wartości około 4 milionów lirów.

Pozatem skradli pierścień św. Piotra, który używany był tylko do wielkich uroczystości, a mianowicie do beatyfikacji. Pomimo energicznego śledztwa policji, nie dało się wpaść na trop złodziei.

Jak okradziono bazylikę św. Piotra.

Wiedeń. „N. F. Presse“ donosi z Rzymu: W sprawie kradzieży w bazylice św. Piotra donoszą, że skradziono

między innymi złoty kielich, złoty krzyż, historyczny pierścień rybaka, jakoteż bardzo wartościowe cyborjum. Papież został powiadomiony o tej kradzieży i wyraził swoją boleść z tego powodu. Władze watykańskie zawiadomiły natychmiast policję rzymską, która rozpoczęła śledztwo. Kradzież została odkryta wczoraj o godzinie 6 tej rano przez zakrystjana. Policja jest zdania, że sprawców należy szukać między 30-tu robotników, którzy w pobliżu wówczas pracowali. Wielu robotników już aresztowano. Złodzieje pracowali przy elektrycznej lampie najnowszej konstrukcji, ponieważ jednak pracowali w rękawiczkach, nie można stwierdzić śladu ich palców. Wartość skradzionych przedmiotów szacują na wiele milionów lirów.

Wykrycie bandy świątokradców w Rzymie.

Rzym, 8. 7. Policja wykryła głównego organizatora kradzieży, dokonanej w skarbcu bazyliki św. Piotra oraz trzech współników kradzieży. Skradzione cenne przedmioty odzyskano z powrotem.

Kradzieży dokonała banda, na której czele stał herszt, który dokonał już szereg większych kradzieży

i rabunków. Z zawodu jest on szewcem. Wartość materialna łupu złodziejskiego wynosi według obecnych obliczeń około 800 000 lirów, natomiast wartość historyczną i artystyczną oszacowano na kilka milionów lirów.

Położenie Francji w Marokku jest bardzo trudne.

Paryż, 5. 7. Agencja radio donosi z Fezu pod datą 2. lipca: położenie w rejonie Fezu zaczyna być dość trudne. Dotychczas wierne Francji szczepy są już wyczerpane wojną i skłaniają się powstaniem.

Władze muzułmańskie stwierdzają, że jeżeli sztab francuski nie rozpocznie natychmiast ofensywy, władze te nie biorą odpowiedzialności za wierność reszty szczepów. Taka natychmiastowa ofensywa jest trudna,

ponieważ obecnie inicjatywa jest w ręku Abd-el Krima, który codziennie atakuje. Wobec małej liczby wojsk, 60 tysięcy na froncie 370 km. komenda francuska jest zmuszona tylko do obrony, tem bardziej, że nie może liczyć na pomoc Hiszpanów. Sytuacja nie jest niebezpieczna, ale jest trudna i dowodzi, że zagrożenie Fezu nie jest legendą.

Zwycięstwo francuskie w Marokku.

Londyn, 8. 7. „Times“ donosi z Tangeru, że ofensywa francuska w centrum frontu marokańskiego została zakończona zajęciem pozycji Babi i Timmasan.

Kabyłowie ponieśli klęskę, pozostawiając wielką ilość broni i amunicji. Zwycięstwo francuskie zrobiło wielkie wrażenie wśród szczepów z okolicy Tazy.

Wielkie uroczystości w Oslo na cześć Amundsena.

Nowy Jork, 5. 7. Według doniesienia z Oslo, przybył tam dziś Amundsen, witany uroczysto przez całą ludność. Amundsen przybył hydroplanem, któremu towarzyszyło 5 innych hydroplanów. Gdy spozstrzeżono na horyzoncie samolot i gdy zaczął opuszczać się na wodę, wybuch radości nie było końca.

W chwili, gdy samoloty spoczęły na wodzie, rozległy się salwy armatnie w porcie. Znajdujące się w porcie okręty państw obcych pozdrowiły samolot Amundsena. Amundsen powitany został przez burmistrza miasta i prezydium parlamentu oraz udekorowany przez króla odznaką honorową.

Bajka z tysiąca i jednej nocy.

Było to ongiś przed laty, za panowania jeszcze Herodów i innych kacyków na ziemi. Wówczas to nie wiedzano jeszcze nic o etyce i moralności, jeszcze nie znana była miłość bliźniego. Ba — nie było nawet jeszcze panów Prokuratorów ani ustawy o zwalczaniu lichwy. A działo się to w sławnym grodzie Pipidówka.

Zeszło się grono mężów poważnych, statecznych, by osądzić czyn niemoralny, popełniony przez członka wysokiej korporacji grodu.

Zarzucono temu obywatelowi, że za pośredniczenie przy transakcji kupna dla miasta, jakiegoś tam przedmiotu, policzył sobie 200% zysku. Po statecznych mądrych wywodach zebranych, nabrano jednak przekonania, że czyn ten jest zupełnie moralnym, a nawet jest etyką groszorbstwa, wobec czego, w nagrodę za to, że śmiano wogóle tę sprawę rozpatrywać, powierzono temu Panu, godność wykonawcy moich zarządzeń.

Jakie to szczęście, że żyjemy w wieku dwudziestym, gdzie panuje ład i porządek, gdzie mamy ustawę o zwalczaniu lichwy z chęci zysków, że mamy ojców miasta, o których nikt powiedzieć nie może, że popierająwyna i gradzają paskarzy i że podobny wypadek wogóle nie mógł by zaistnieć. Gdyby tak teraz się to stało, to sądzę, że niejedyn obywatel dostałby pomieszenia zmysłów, a połowa ludności zachęcona przykładem poszłaby rozbijać po drogach. Bajarr.

Wiadomości z kraju i z miasta.

Nowemiesto, dnia 10 lipca 1925 r.

Kalendarzyk. 10 lipca. Piątek, 7 braci mm.
11 lipca. Sobota, Piusa I pap. m.
12 lipca. Niedziela, 6. po Świątk. Jana
Wschód słońca g. 3 — 52 m. Zachód słońca g. 8 m. 18
Wschód księżycy g. 11 — 27 m. Zach. księżycy g. 19 m. 27

Zabawa letnia.

Tow. św. Wincentego a Paulo urządza w środę dnia 15 lipca zabawę letnią dla dzieci Ochrony miejscowej. O godz. 3-ciej po południu wyrusza pochód z muzyką i obchodem po mieście do parku miejskiego. O liczny udział prosi Zarząd.

Sprawozdanie z „Tygodnia Czerwonego Krzyża“ w Nowemmieście.

Zbiórka uliczna przyniosła 66 zł 53 gr. Kwota domowa 236 zł 40 gr, datki na bufet w gotówce 73 zł, czysty zysk z zabawy ogrodowej 494 zł 73 gr, razem zysk wynosił 870 zł 66 gr.

Z sumy tej przesłano 30% głównemu Związkowi t. j. 262 zł i 10% związkowi okręgu t. j. 87 zł.

Przy tej sposobności uzupełniamy listę darów, a mianowicie nadto złożyli p. Stokowski 20 zł, p. Prusak 10 zł, p. Graduszevska z Nawry 5 litrów śmietany. Komitet.

Ze sądu ławniczego.

W posiedzeniu ławniczym z dnia 8 lipca, w którym brali udział p. sędzia Domagała jako przewodniczący, pp. Słupski i Marchlewski jako ławnicy, p. burmistrz Kurzętkowski jako podprokurator, p. rejestrator Nowakowski jako pisarz sądowy załatwiono 12 spraw karnych i 2 sprawy za osobistą zniewagę, a mianowicie:

1. Przemysłowiec J. z N. odebrał za nieoddanie statystyki zatrudnianych w przemyśle swoim ludzi urzędowi właściwemu 5 zł grzywny wzgl. 1 dzień aresztu w nieściągaln. grzywny; 2 i 3 sprawę o to samo przekroczenie przeciw przemysłowcowi Sch. z N. odroczone. 4. przeciwko rolnikowi P. z Jamielnika przekazano sprawę do sądu powiat. w Lubawie jako tam należąca. 5. przeciwko rolnikowi D. z Sumina za jeżdżenie bez karty rowerowej i na rowerze bez numeru odroczone. 6. przeciwko właśc. D. z Lipinek i 2 synów za kradzież leśną 5 ciu sztuk sosen odroczone. 7. przeciwko rolnikowi K. z Chrośla za nieutrzymanie psa w zamknięciu w czasie panującej wścieklizny odroczone. 8. przeciwko rolnikowi z Bratjana za nieprawne chodzenie po polu odroczone. 9. przeciwko handlarce z Lidzbarka za zakup drobiu przed godziną 12-tą na targu w N. takową zasądzono na 5 zł grzywny. 10. przeciw Antoniemu i Franciszkowi S. z Łakorza za wspólną kradzież leśną jednej sosny; Antoniego S. uwolniono od winy i kary, Franciszkowi S. nałożono 140 zł grzywny w razie nieściągalności 28 dni więzienia wzgl. roboty leśnej i 14 zł zwrotu wartości skradzionego drzewa. 11. przeciwko posiedz. B. z Leszczyniaka za kradzież leśną 3 sosen; zasądzono go na 80 zł grzywny wzgl. 16 dni więzienia lub 16 dni roboty leśnej i 8 zł zwrotu wartości skradzionego drzewa. 12. posiadziela N. z N. uwolniono od odpowiedzialności za kradzież leśną swojego parobka. Z ostatnich dwóch spraw o zniewagę jedną cofnięto, drugą odroczone.

Rozporządzenie o lichwie pieniędzy

z dnia 29. czerwca 1924 zabraniające pobierania w stosunkach kredytowych pieniężnych procentów powyżej 24% od sta rocznie zostało przedłożone na mocy ustawy z 1. lipca br. (Dz. U. R. R. No. 65/25 poz. 453) do dnia 1. lipca 1926 r.

Mandaty członków Komisji szacunkowych i odwoławczych

do spraw podatku przemysłowego zostały rozporządzeniem Ministra Skarbu z 25. czerwca br. przedłużone do dnia 31. grudnia 1925 włącznie.

Składanie zeznań o obrocie za I. półrocze 1925 r.

Na zasadzie art. 52 do 55 ustawy z dnia 14. maja 1923r. (Dz. U. R. P. nr. 58 poz. 412) w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego winny płatnicy złożyć w terminie od 1. lipca do 1. sierpnia 1925r. według ustanowionego wzoru zeznania o obrocie osiągniętym w ciągu I. półrocza 1925r. co do każdego oddzielnego zakładu handlowego wzgl. przemysłowego zaliczonego do kategorii I. i II. przedsiębiorstw handlowych i pierwszych pięciu kategorii przedsiębiorstw przemysłowych od zajęć przemysłowych (ekspedytorzy celni, pośrednicy giełdowi i handlowi) i co do każdego wolnego zajęcia zawodowego, oraz od obrotu trunkami w wyszynku i drobnej sprzedaży dla wymiaru podatku wojewódzkiego na zasadzie art. 3 ustawy z dnia 31. ipca 1924r. (Dz. U. R. P. nr. 73 poz. 719).

Zeznania o obrocie mają być składane w właściwych Urzędach skarbowych, poczem obrót z wyszynków i drobnej sprzedaży wódek dla wymiaru podatku wojewódzkiego ma być uwidoczniony na tymczasowym formularzu zeznania.

Przedsiębiorstwa obowiązane do składania rachunków publicznie (spółki akcyjne, spółki z ogr. odp., spółdzielnie etc.) mają w powyższym terminie złożyć zeznanie o obrotach wszystkich swoich zakładów i filji, lecz każde oddzielnie nie w Urzędzie skarbowym lecz tylko w Izbie Skarbowej w okręgu której znajduje się siedziba zarządu spółki wzgl. przedsiębiorstwa.

Kto nie złoży zeznania o obrocie w terminie wyżej oznaczonym lub zapoda w zeznaniu niepełne dane, ulegnie karze grzywny na zasadzie art. 104 ustawy o podatku przemysłowym od 11 do 341 zł oraz traci prawo do wniesienia odwołania przeciw wymiarowi podatku. Kto zaś zapoda nieprawdźliwe swój obrót w sumie niższej niż należało, ulegnie karze grzywny na zasadzie art. 106 ustawy od dwukrotnej do dwudziestokrotnej sumy niewymierzonego lub uszczuplonego podatku, a w razie obciążających okoliczności nadto karze pozbawienia wolności do 3-ich miesięcy.

Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych na powiat lubawski.

Jakie podatki płacić będziemy w lipcu?

Ministerjum Skarbu przypomina płatnikom, że w miesiącu lipcu r. b. przypadają do zapłaty następujące ważniejsze podatki bezpośrednio:

1. Podatek od nieruchomości miejskich i niektórych budynków wiejskich za 1-szy kwartał 1925 r. do 31 lipca.
2. Podatek przemysłowy od obrotu za 1-sze półrocze r. 1925, według własnych obliczeń od przedsiębiorstw sprawozdawczych, posiadających świadectwa handlowe III-ej IV-ej kategorii i świadectwa przemysłowe VI-ej VII-ej i VIII-ej kategorii, oraz od zajęć przemysłowych samodzielnych i wolnych zajęć zawodowych do 1. VIII.
3. Miesięczne spłaty podatku przemysłowego od obrotu z poprzedniego miesiąca do 15 lipca.
4. Podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i t. p. w ciągu 7-miu dni po dokonaniu potrącenia.
5. Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w lipcu roku bieżącego.

Podatek wojewódzki od wyszynku.

W dniu 15. lipca br. upływa termin niszczenia I raty podatku wojewódzkiego od wyszynków za II-gie półrocze 1924 r. Począwszy od 15. lipca na wypadek nieuiszczenia I raty tego podatku. Kasy Skarbowe liczyć będą 4% miesięcznie odsetek zwłoki.

Zawody Sportowe.

Rybno. Jak się dowiadujemy, odbędą się w dniu 2-go sierpnia wielkie zawody sportowe, składające się z marszu 20 km. na przetrzeń Lubawa, Tuszewo, Swiniarz, Zwiniarz, Truszczyny, Dębień, Rybno dworzec, las kostkowski. W Kostkowie samem odbędą się biegi na 100, 500, 1000 i 2000 mtr., do zawodów staną funkcyjarsze straży celnej powiatów lubawskiego i działdowskiego. Po zawodach tańce i inne niespodzianki. Komitet czyni starania, by na ten dzień uzyskać doborową orkiestrę 11 p. ufanów z Ciechanowa.

Autobus w płomieniach.

Lidzbark. Autobus p. Mączkowskiego, wracając z Wystawy grudziądzkiej do Lidzbarka, zatrzymał się pod Czekanówkiem dla dołania benzyny. Przytem nastąpił wybuch i samochód stanął w płomieniach. Piaskiem zdołano płomienie stłumić tak, iż spaliła się tylko przednia część samochodu.

Zjazd nauczycieli.

Grudziądz, 5. 7. Dziś o godz. 10-tej odbył się z okazji Wystawy Pomorskiej ogólny zjazd nauczycielstwa polskiego. „Stow. Chrześ. Nar. Nauczycielstwa „Szkół Powszechnych“. Na sali obrad, w auli gimn. żeńskiego zebrało się około 400 nauczycieli. Zjazd uświetnił swą obecnością minister oświaty Stanisław Grabski w towarzystwie p. wojewody pomorskiego dr. Wachowiaka, p. starosty krajowego Wybickiego i innych przedstawicieli władz P. min. wygłosił krótkie przemówienie, wskazując na konieczność reformy wychowania, które przyjęto z żywym aplauzem przez zebranych, potem opuścił zebranie, aby się udać na Wystawę. Po południu i dnia następnego nauczyciele zwiedzają Wystawę i miasto.

Pożar, który zniszczył całe miasto.

Bogota, 5. 7. Miasto Manizales (Stany Zjednoczone) zostało prawie doszczętnie zniszczone przez pożar, który wybuchł początkowo w zakładzie chemicznym. Pożar rozszerzył się z szaloną szybkością na całe miasto. Gmachy bankowe, wielkie hotele i domy towarowe zostały doszczętnie spalone. W gmachach

rządowych wszystkie cenne archiwa padły pastwą pożaru. Ludność zdołała uratować tylko życie, cały dobytek został stracony. Ogłoszono stan oblężenia. Zorganizowano daleko idącą akcję ratunkową. Wystano również specjalne oddziały wojsk na miejsce pożaru.

Złot sokołstwa.

Grudziądz, 5. 7. Dziś odbył się w Grudziądzu złot sokołstwa III. okręgu dzielnicy pomorskiej. Po nabożeństwie w kościele św. Krzyża o godz. 12-iej odbyły się popisowe ćwiczenia sokołów i sokolic w liczbie około 800 na placu wystawowym. Na chwilę przyglądał się popisom dzielnych druhów p. min St. Grabski. Występy sokole były żywo oklaskiwane przez dość liczną zebraną publiczność.

Nieszczęśliwy wypadek.

Grudziądz. Podczas przewożenia gości samochodami na wystawę, samochód radcy p. Murawskiego przejechał na ul. Chełmińskiej 5-letniego chłopca, który wpadł pod koła samochodu i w 5 minutach wyzionął ducha. Wypadkowi temu nie jest winien zofer, tylko chłopiec sam, gdyż wyleciawszy z domu wpadł pod samochód.

Napad na urzędnika polskiego.

Gdańsk. Donosi gazeta gdańska: Jeden z urzędników starostwa w Tczewie, czując pragnienie, zaszedł do restauracji Pilsner Bier, Restaurant, przy ulicy św. Ducha, należącej do Jana Gilki. Za piwo miał wspomniany urzędnik zapłacić 35 fenigów gdańskich, ponieważ nie miał jednak pieniędzy gdańskich, — złożył 50 groszy polskich, których restaurator atoli przyjąć nie chciał, twierdząc, że piwo kosztuje w walucie polskiej 70 gr. Urzędnik nasz, nie reagując na to lichwiarskie żądanie, wyszedł na ulicę, ale restaurator pobiegł za nim, zerwał mu kapelusz i zaczął wrzeszczeć na cały głos wobec zgromadzonej się gawiedzi: Bleibt mit eurem pollackschen Geld in eurer Pollackei, poczem używał słów, łączących nasz naród i nasz kraj. Urzędnik polski, nie chcąc doprowadzić do większej awantury, zapłacił owe żądane 70 groszy i otrzymał kapelusz z powrotem.

Czy coś podobnego mogłoby zajść w Polsce? Czy w Polsce kiedykolwiek odrzucano z taką brutalnością pieniądz gdański, nawet gdy stał on niżej od polskiego, wtedy, gdy kurs szylinga był inny niż dzisiaj?!

Tragiczny wypadek.

Wągrowiec. W Jabłkowie pod Wągrowcem wybuchł 2 bm. nagle pożar w gospodarstwie Wicentego Nitkiego. Stodoła stała się pastwą niszczącego żywiołu. Jak się okazało, żona gospodarza Rozalja, w szale zamknęła się w stodole, a następnie podpaliła świeżo zwiezione z łąk siano. Nieszczęsnej kobiety nie dało się uratować, lecz po ugaszeniu ognia wydobyto tylko zwęglone szczątki.

Wolne posady nauczycielskie.

W powiecie augustowskim jest do obsadzenia z początku roku szkolnego 1925/26 — 75 posad nauczycielskich. Przyjmowani będą kandydaci, mający ukończone minimum 6 klas szkoły średniej. Część kandydatów, a może nawet i wszyscy skierowani będą na kursy metodyczno-praktyczne, zaś kandydaci, którzy okażą się w ciągu pierwszych kilku dni pobytu na kursie dostatecznymi wynikami pracy, otrzymają nominację na stanowiska nauczycielskie i pobory z dniem 1 sierpnia, tj. w czasie trwania kursu. — Podania należy wnieść do Inspektoratu Szkolnego w Augustowie, załączając następujące dokumenty: 1. oryginał świadectwa szkolnego, 2. metrykę urodzenia, 3. świadectwo moralności, 4. świadectwo lekarskie, 5. życiorys własnoręcznie napisany i 6. poświadczenie obywatelstwa polskiego.

Nowe zarządzenia w paszportach ulgowych.

W związku z tem, że wiele osób wyjeżdżając zagranicę za paszportami ulgowymi, w celach naukowych, sportowych, na zjazdy itd. wykorzystuje wyjazdy takie dla spędzenia dłuższego czasu zagranicą, — min. spraw. wewnętrznych wydało zarządzenie, że paszporty tego rodzaju petentom wydawane będą li tylko na ściśle określony termin, który konieczny jest dla załatwienia spraw, jakie petent zgłasza, nie zaś, jak dotychczas, na przeciąg sześciu miesięcy.

Świadectwa zamożności, w celu otrzymania ulgowego paszportu zagranicznego, wystawione przez organa policyjne w myśl nowego zarządzenia władz, mogą być wydawane li tylko tym petentom, których dochód roczny nie przekracza 3.600 zł., co się tyczy funkcyjarszów państwowych to dla tych ostatnich podobne zaświadczenia, wystawia władza przełożona i tylko tym, których pobory miesięczne nie przekraczają 300 zł. Tylko w wyjątkowych wypadkach władze mogą wydać paszport osobom, których dochód jest wyższy od sumy podanej.

Zarządzenia te nie dotyczą posłów i senatorów.

Targi Wschodnie.

Wystawcom pragnącym wziąć udział w tegorocznych Targach Wschodnich we Lwowie zwracamy uwagę, że zgłoszenia na miejsca przesyłać należy jak najszybciej do Biura Targów Wschodnich w Poznaniu, ul. Matejki 59. tel. 63—35. które służy wszelkimi informacjami.

Dział porad prawnych.

Panu J. Z. z K. 100 mk. z roku 1913 zwyczajnej pożyczki, przedstawia wartość 12 zł 30 gr, 200 mk. z marca 1918, 16 zł 66 gr 5000 mk. z lutego 1921 3 zł 84 gr. 5000 mk. z czerwca 1922 roku 66 groszy. Te sumy ma Pan prawo się domagać i o ile był umówiony procent to też od tych kwot zaległy za 4 lata wstecz.

Panu B. N. z L. W sprawie wydobycia długu od dłużników w Ameryce, może Pan przesłać prośbę do ambasadora Polskiego, przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych w Warszawie, które sprawę skierują do właściwego konsulatu.

Panu G. z G. Co do hipotek z Niemcami należy w każdym razie zgłosić. Do 30. 6. był termin zgłaszania papierów wartościowych i książeczek oszczędności do przeliczenia na marki rentowe.

W Polsce przymusu zgłoszenia niema, jednakże chcąc uregulować swoje pretensje wedle dzisiejszej waluty należałoby, wnieść o sądowe przeliczenie o ile niema między stronami ugody.

Panu S. T. z F. Zwyczajna hipoteka 1500 mk. z roku 1906 przedstawia wartość 276 zł 75 gr. Procent po 5% od sta rocznie 13 zł 83 gr. Zaległy procent za 4 lata licząc wstecz od 1. 7. 1924 dolicza się do kapitału i wynosi 55 zł 32 gr.

Ruch towarzystw.

Nowemiasto. Tow. Młodz. Kat. urządził w niedzielę dnia 12. 7. wycieczkę drabnikami do Skarłina, zbiórka o godz. 1/2 na podwórzu plebani przy promenadzie.

Gotów! Zarząd.

Nowemiasto. Bacność Członkowie Tow. Śpiewu „Harmonji“ Miesięczne zebranie Tow. Harmonji, odbędzie się jutro (w sobotę) dnia 11 b. m. o godz. 8-mej wiecioram w lokalu p. Bony.

Porządek obrad:

1. zagajenie. 2. Przeczytanie protokołu z zeszłego zebrania. 3. Sprawozdanie z wycieczki do Radomna. 4. Sprawa zjazdu Kół. Śpiew. 5. Sprawa dotycząca wakacyj. 6. Płacenie składek. 7. Sprawa zimowej zabawy. 8. Przyjęcie nowych członków. 9. Wolne wnioski.

Uprasza się szanow. członków o punktualne przybycie. Cześć Pieśni! Zarząd.

Nowemiasto. Walne Zgromadzenie Tow. Związku Lwieckiego oddział Nowemiasto, odbędzie się we wtorek, 14. b. m. o godz. 11-tej przedpołudniem na sali Banku ludowego. Przybycie wszystkich członków konieczne.

Teodor Wachowski, przewodniczący.

Tyllice. Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzielę dnia 12. bm. zaraz po nabożeństwie. Ponieważ są ważne sprawy do omawiania uprasza się, o przybycie wszystkich członków i gości. Zarząd.

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 8. 7.

Za 100 kg. w ładunkach wagonowych. Dostawa zaraz, Cenę dla handlu hurtownego.

Notowanie w złotych.

Zyto	32.00—33.00
Pszonica	35.50—37.50
Jęczmień br.	23.00—24.00
Jęczmień na paszę	—
Owies	31.50—32.50
Mąka żyt. 70 „ ¹	43.00—45.00
Mąka pszenna 65 „ ²	54.50—57.50
Ospa żytnia	—20.00
Ospa pszenna	—19.50

Uwagi: Usposobienie smłkowe. Zastój na rynku.

Gielda pieniężna.

Warszawa, dnia 8. 7.

Waluty w złotych.

1 dolar amerykański	25.17 — —
1 funt angielski	25.27 — —
100 frank franc.	24.36 — —
100 frank belg.	24.64 — —
100 frank szwajc.	170.85 — —
100 koron czeskich	15.41 — —
100 lir włoskich	19.48 — —

Bank Związku Tow. Kupieckich na Pomorzu

Spółdzielnia kredyt z o. o., Grudziądz.

ul. Kuppnera nr. 4

Oddział w Lubawie

Telefon nr. 89.

uruchomiony w dniu 1-go lipca 1925 r.

załatwia wszelkie czynności bankowe, a mianowicie: skutecznie przekazy do wszystkich miejscowości w Polsce, kupuje waluty obce i skutecznie przekazy zagranicę, otwiera rachunki bieżące i czekowe, przyjmuje wkłady oszczędnościowe, udziela pożyczki na dogodnych warunkach, dyskontuje weksle towarowe, załatwia wszelkie zlecenia komisowe i giełdowe, wydaje gwarancje i poręczenia, przyjmuje wszelkie dokumenty do inkasa. Wszystkie zlecenia załatwia się szybko i punktualnie!

Ogłoszenie.

W roku 1925 odbędą się w Kurzętniku następujące jarmarki:

- w trzecią środę lipca dnia 15 na bydło, konie i kramny
- w trzecią środę sierpnia dnia 19 na bydło, konie i kramny
- w trzecią środę października dnia 21. na bydło i konie
- w trzecią środę listopada dnia 18 na bydło, konie i kramny.

Kurzętnik, dnia 10. lipca 1925 r.

Wesołowski, soltys.

Wszelkie reparacje

maszyn i narzędzi rolniczych wykonuje sumiennie i tanio

„Nofama“, Nowemiasto

Fabryka maszyn

telefon Nr. 29. — telefon Nr. 29.

BALANCE CENTRYFUGI

są najlepsze

bo nie posiadają talarzy i obrączki gumowej, dlatego są łatwo do czyszczenia i odciągają znakomicie. Polecam je w każdej wielkości po korzystnych cenach na odpłatę. Stare maszyny biorę na wpłatę

GUSTAV KOSCHORREK
Telefon 26 LUBAWA Telefon 26

UCZNIA

z wykształceniem gimnazjalnem poszukuje

Landwirtschaftl. Großhandels-gesellschaft
Nowemiasto.

KINO REFORM.

Tylko 1 dzień. Tylko 1 dzień.

Dawno zapowiadany program recordowy p. t.

„CYRK MARCCO“

Szlager obecnego sezonu w 12 akt. Przepysne zdjęcia. Mistrzowska gra artystów. Wzbudza zachwyt i uznanie widzów. Wyświetl. w niedzielę, 12. bm. o godz. 8-mej.

Otwarcie interesu!

Szanownej klienteli Nowogomiasta i okolicy uprzejmie donoszę, iż z dniem 1-go lipca br. otworzyłem

SKŁAD KOLONJALNY

przy ulicy Mostowej nr. 10.

Służyć będę tylko doborczym towarem. Prosząc o łaskawe poparcie mego przedsięwzięcia, kreślę z powszaniem

Franciszek Grzywacz, Nowemiasto

BILANS

zamknięcia z 31. 12. 1924.

AKTYWA. PASYWA.

zł gr	Gotówka	Fundusz rezerwowy	zł gr
17.02	Banki	Rezerwa specjalna	76
17.59	Akcje	Fundusz emerytalny	22
100.04	Efekt	Fundusz do dyspozycji	1.17
22	Weksle	Udziały	10
122.80	Straty	Dywidenda	17
24.34		Depozyta	01
			279.58

282.01 Suma: Suma: 282.01

Liczba członków:

Na rok 1924 przeszło 234 spółników. Wystąpiło 2, wstąpiło 2; na rok 1925 przechodzi 234 spółników.

BILANS

otwarcia z dnia 1. I. 1925.

AKTYWA. PASYWA.

17.02	Gotówka	Fundusz rezerwowy	1355.95
17.59	Banki	Rezerwa specjalna	1000.32
646.—	Akcje	Fundusz emerytalny	501.17
1197.—	Efekt	Udziały	2.50
861.92	Weksle	Dywidenda	01
400.—	Ruchomości	Depozyta	279.58
3139.53	Suma:	Suma:	3139.53

Lipinki, dnia 30. czerwca 1925 r.

Bank Ludowy

Spółdzielnia Kredytowa z odpowiedzialnością nieograniczoną

Lipinki, powiat lubawski.

X. Wróblewski. Jan Lewandowski. Kobylski.

Dzielną

ekspedjentkę

z kilkuletnią praktyką poszukuję od 1. 7. lub od 1. 8. 25 r.

K. Wierzbowska.

Wszelkie

formularze

poleca

„DRWECA“ Nowemiasto.

Karty do gry

poleca

Księgarnia „Drwęca“

Obwieszczenie.

W myśl uchwały Województwa Rady Administracyjnej odbędzie się dodatkowy

jarmark bydłocy

w dniu 13. b. m.

Nowemiasto n. Drwęcą, dnia 10. lipca 1925 r.

Magistrat.

MASZYNY

do szycia

na'epszej i najnowszej konstrukcji, część górną można obniżyć, gładki stół, ofiaruję po bardzo korzystnych cenach na odpłatę. Stare maszyny biorę na wpłatę

GUSTAV KOSCHORREK

Telefon 26. Lubawa Telefon 26.

3-4000 zł Żniwiarka

poszukuje na kamienię z interesem, w dobrem położeniu, na pierwsze miejsce hipoteki. Kto, wskaże eksp. „Drwęca“.

używana, lecz dobra za połowę ceny jest na sprzedaż. Gdzie? wskaże eksped. „Drwęca“.

Wdzięku Gospodarstwo

nadaje młode, świeże oblicze, czysta, delikatna i piękna cera. Osięgnąć to można przez używanie mydła liliowo-mlecznego „Ergasta“

Cena 75 groszy. Zważać na nazwę „Ergasta“, gdyż są bezwartościowe naśladownictwa.

Do nabycia w Nowemieście w Drogerji Al. Zalewskiego, w Lubawie

Bolesław Jurkiewicz, Fr. Jankowski, (Składy kolonjalne)

Józef Will, Drogerja

Poszukuje

2-ch uczni

„Nofama“

Nowomiejska Fabryka maszyn Nowemiasto n. Drwęcą.

Gospodarstwo

15 morgów dobrej ziemi z kompletnym żniwem, dobre zabudowanie od zaraz na sprzedaż

Fr. Stęmski Nowemiasto

Aleje.

Gospodarstwo

52 morgów dobrej ziemi w tym 6 morgów łąki z torfem. Maszynowe zabudowanie wraz z żywym i martwym inwentarzem

Cena podług ugody. Łucjan Dąbrowski, Tereszewo, pow. lubawski.

Ucznia

poszukuje od zaraz

B. Jankowski, skład towarów kolonjalnych i restauracja.